

**TLAČOVÁ SPRÁVA**  
18. septembra 2024

**„Knihy sú bohatstvom národa, mali by byť dostupné všetkým vrstvám obyvateľstva“**

**Stanovisko Zdrúženia vydavateľov a kníhkupcov SR k avizovanému návrhu  
na zvýšenie DPH na knihy z 10% na 23%.**

V úvode nášho stanoviska by sme radi pripomenuli základnú tézu, že **knihy patria ku kultúrnemu dedičstvu, sú pamäťou a bohatstvom národa**. Slovensko musí byť na svoju literatúru hrdé, vďaka knihám sa stávame vzdelaným a mysliacim národom. Je potrebné myslieť aj na **najmladšiu generáciu detí**, pre ktorú musia knihy zostať dostupné, podporovať čitateľstvo detí totiž znamená myslieť na ich aj našu budúcnosť. Vzdelaný mladý človek má neskôr oveľa vyššie možnosti uplatnenia v spoločnosti. Knihy sú zároveň nesmierne účinným nástrojom **na zvyšovanie porozumenia v spoločnosti** prostredníctvom rastu sociálnej a emočnej inteligencie obyvateľstva.

Z týchto dôvodov sme sformulovali **tri základné myšlienky**, s ktorými chceme otvoriť celospoločenskú diskusiu o potrebe dostupnosti kníh všetkým vrstvám obyvateľstva.

**1. Knihy musia byť doménou všetkých vrstiev spoločnosti.** Z našich skúseností a dát vyplýva, že knihy nakupujú vo veľkej miere aj sociálne slabšie vrstvy spoločnosti, dôchodcovia, či rodiny s deťmi. Považujeme za kľúčové, aby si knihy mohli dovoliť kupovať aj naďalej a mali tak stále prístup k vzdelaniu.

**2. Knihy sú nositeľom kultúrneho dedičstva a pamäťou národa.** Musíme zabezpečiť, aby mohla vychádzať pôvodná slovenská tvorba, menšinové žánre, hodnotné umelecké publikácie, ktoré zušľachtujú celospoločenské povedomie. Podporou slovenskej literatúry budujeme a rozvíjame kultúrnejšiu spoločnosť.

**3. Nevnímame zásadný rozdiel medzi učebnicami a literatúrou.** Cieľom oboch je vzdelávať, informovať a šíriť vzdelanosť, kultúrnosť, ako aj cibriť jazykové a vyjadrovacie schopnosti obyvateľstva. Preto by učebnice a knihy mali mať rovnaké podmienky vydávania.

Všetky prieskumy knižného priemyslu na Slovensku a dáta, ktoré z nich vyplývajú, potvrdzujú, že **hlavným kupujúcim kníh je predovšetkým stredná trieda**. Súčasne je prekvapivo veľa kupujúcich aj medzi dôchodcami a ľuďmi s nižším príjmom. Každá prekážka, ktorú štát kladie vydávaniu a predaju kníh, sa odzrkadlí v menšom počte vydávaných, kupovaných a teda aj čítaných kníh. Tituly, ktoré ubudnú, pritom nebudú len tie komerčné, ale práve pôvodná tvorba slovenských autorov.

Z tohto dôvodu radi poskytneme predstaviteľom politickej špičky našu expertízu a roky skúseností na nevelkom knižnom trhu, ktorý však s veľkým entuziazmom budujeme práve s cieľom vzdelanejšej a kultúrnejšej spoločnosti.

***Predsedníctvo Zdrúženia vydavateľov a kníhkupcov SR***